

Sygn. akt V CZ 81/11

POSTANOWIENIE

Dnia 13 października 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Irena Gromska-Szuster (przewodniczący)

SSN Kazimierz Zawada (sprawozdawca)

SSA Roman Dziczek

w sprawie z powództwa T. S.

przeciwko M. S. i Gminie K.

o ustalenie,.

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 13 października 2011 r.,

zażalenia powoda na orzeczenie o kosztach zawarte w pkt 2 wyroku

Sądu Apelacyjnego

z dnia 15 kwietnia 2011 r.,

odrzuca zażalenie w części zaskarżającej rozstrzygnięcie co do kosztów procesu w postępowaniu pierwszoinstancyjnym, a w pozostałym zakresie zażalenie oddala.

Uzasadnienie

Postanowieniem zawartym w wyroku z dnia 15 kwietnia 2011 r. Sąd Apelacyjny zasądził od powoda na rzecz pozwanego M. S. 13 800 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania za obie instancje i odstąpił od obciążenia powoda kosztami postępowania na rzecz pozwanej Gminy K.–K. W uzasadnieniu wyjaśnił, że zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego M. S. sumy 13800 zł było konsekwencją zmiany wyroku Sądu pierwszej instancji i oddalenia powództwa (art. 98 k.p.c.). Na sumę tę składały się: kwota 3600 zł z tytułu kosztów zastępstwa procesowego przed Sądem pierwszej instancji, kwota 7500 zł z tytułu opłaty od apelacji i kwota 2700 zł z tytułu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym. Uzasadniając rozstrzygnięcie o odstąpieniu od obciążenia powoda kosztami wobec pozwanej Gminy (art. 102 k.p.c.), wskazał, że nieprawidłowe działanie Gminy - naruszenie przez nią pierwszeństwa powoda w nabyciu lokalu mieszkalnego - wywołało wątpliwość u powoda co do ważności zawartej umowy sprzedaży lokalu i doprowadziło do wszczęcia procesu.

Powód zaskarżył postanowienie Sądu Apelacyjnego w części dotyczącej zasądzenia od powoda na rzecz M. S. kwoty 13800 zł. Zarzucił naruszenie art. 102 k.p.c. przez jego niezastosowanie w stosunku do pozwanego M. S. W uzasadnieniu zażalenia wskazał, że pozwany M. S. (jego ojczym), zachował się wobec niego wyjątkowo nielojalnie. Ponadto powołał się na swą trudną sytuację życiową.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie powoda w części dotyczącej kwoty 3600 zł (kosztów zastępstwa procesowego przed Sądem pierwszej instancji) podlega odrzuceniu na podstawie art. 373 w związku z art. 394¹ § 1 pkt 2, art. 394¹ § 3 i art. 398²¹ k.p.c. jako niedopuszczalne. Środek zaskarżenia przewidziany w art. 394¹ § 1 pkt 2 k.p.c. nie odnosi się do zawartych w wyroku sądu drugiej instancji rozstrzygnięć o kosztach procesu poniesionych w postępowaniu pierwszoinstancyjnym (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 czerwca 2010 r., II CZ 45/2010, OSNC 2010, nr 12, poz. 171, z dnia 23 czerwca 2010 r., II CZ 7/10, niepubl., i z dnia 3 grudnia 2010 r., I CZ 120/10, LEX nr 818566).

Natomiast w zakresie dotyczącym pozostałej kwoty, tj. 10200 zł (kosztów związanych z postępowaniem apelacyjnym), zażalenie powoda jest bezzasadne i na podstawie art. 398¹⁴ w związku art. 394¹ § 3 k.p.c. podlega oddaleniu. Sąd Apelacyjny obciążając powoda obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania kierował się wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c. zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy. Zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). W sprawie strona powodowa ze względu na oddalenie powództwa przez Sąd drugiej instancji jest stroną przegrywającą. Nieobciążenie na podstawie art. 102 k.p.c. strony przegrywającej kosztami procesu może mieć miejsce jedynie wyjątkowo, w szczególnie uzasadnionych wypadkach, ze względów słusznosciowych. Twierdzenie powoda o wyjątkowo nielojalnym zachowaniu pozwanego i doprowadzeniu do samodzielnego wykupu mieszkania nie zostało wsparte przekonującą argumentacją. Również powołanie się na trudną sytuację życiową i niskie dochody nie może stanowić uzasadnienia do odstąpienia od zasady ponoszenia kosztów procesu przez stronę przegrywającą.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji.